

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
Катедра „Национална и регионална сигурност“

ПРАВИЛА

ПРИ ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ ОКС „МАГИСТЪР“ В СПЕЦИАЛНОСТИТЕ,
ВОДЕНИ ОТ КАТЕДРА „НАЦИОНАЛНА И РЕГИОНАЛНА СИГУРНОСТ“ ПРИ УНСС

Приети с Решение на катедрения съвет на 27.06.2023 г.

Валидни от уч. 2023/2024 г.

I. ИЗБОР НА ТЕМА НА МАГИСТЪРСКАТА ТЕЗА

- 1.1. При избора на тема на дипломна работа студентите следва да се ръководят от следните критерии:
  - *Актуалност и значимост* на темата и разглеждания проблем;
  - *Личен интерес* на дипломанта по темата и разглеждания в нея проблем;
  - *Информационна обезпеченост* на темата и разглеждания проблем.
- 1.2. Студентите могат да консултират избора си на тема с преподаватели, които провеждат тяхното обучение или груповия научен ръководител на специалността, в която се обучават.

II. ПРОЦЕДУРА И СРОКОВЕ ЗА ЗАЯВЯВАНЕ НА ТЕМА НА МАГИСТЪРСКА ТЕЗА И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ

- 2.1. Студентите, на които предстои дипломиране, подават заявление по образец, адресира до ръководителя на катедрата, за определяне на тема и назначаване на научен ръководител.
- 2.2. Информация за сроковете за подаване на заявленията се публикува на страницата на катедрата **не по-късно от 7 дни преди началната дата на тези срокове (01.12 за приетите през м. септември студенти и 01.09 за приетите през м. януари студенти).**
- 2.3. Заявлението предварително се съгласува с груповия научен ръководител на съответната магистърска специалност и се придружава от кратка анотация и списък на предварително проучената литература.
- 2.4. Груповият научен ръководител предава за разглеждане в катедрата окончателно одобрените заявления в срок **до 7 дни след изтичане на срока за подаване на заявленията.**
- 2.5. Заявленията на студентите се разглеждат от ръководителя на катедрата/научния секретар **не по-късно от 14 дни след изтичане на крайния срок за тяхното подаване.**
- 2.6. В срок **до 7 дни след разглеждане на заявленията** се съставя списък с дипломантите, темите на магистърските тези и определените научни ръководители и се организира информирането им за взетите решения.

III. РАЗРАБОТВАНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ТЕЗА

- 3.1. Всеки дипломант трябва да уведоми своя научен ръководител **в срок от 7 дни**, след като бъде информиран за решенията взети по т. 2.5.
- 3.2. Научният ръководител и дипломантът обсъждат и при необходимост коригират в ограничена степен избраната тема.
- 3.3. Дипломантът разработва структурата и формулира целта, задачите, обекта, предмета, тезата и ограниченията на изследването и ги изпраща на научния си ръководител.
- 3.4. Едновременно с това дипломантът изготвя подробна библиографска справка и търси литературни и информационни източници, подпомогнат от научния ръководител.
- 3.5. След одобрението на структурата на работата студентът разработва отделните глави и представя пред научния ръководител написаното до момента. Научният ръководител дава указания за доработване (при необходимост) и насоки за по-нататъшната работа.
- 3.6. Дипломната работа има следната примерна структура:

СЪДЪРЖАНИЕ:

Декларация за липса на плагиатство

Списък на съкращения

Увод

- Обект и предмет на изследване;
- Цел и задачи на изследването;
- Основна и допълнителни тези на изследването;
- Метод на изследването;
- Изследователски ограничения;
- Информационни източници;
- За кого е предназначено изследването.

Първа глава. Проблемна идентификация

- 1.1 Характеристика на обекта и предмета на изследване;
- 1.2 Средата и ограничения на изследването;
- 1.3 Проблем, цели и задачи на изследването;

Втора глава. Алтернативни подходи, политики, методи за проблемното решение

- 2.1 Голям и малък лист на алтернативите;
- 2.2 Характеристика на алтернативите;
- 2.3 Съпоставяне и избор на алтернатива;

Трета глава. Емпирична аргументация на тезата

- 3.1 Емпирични данни и факти;
- 3.2 Анализ на данните и фактите;
- 3.3 Изводи и предложения.

Заклучение

- Подчертаване на резултатите от изследването;
- Оценка, доколкото те потвърждават или опровергават тезите на изследването;
- Предвиждане на свързани проблеми и необходимост от развитието на изследванията.

Списък с литература

- Подредена в съответствие с изискванията на БДС и цитирана в съдържанието на работата.

Приложения:

- Емпирични данни и факти, обемът на които, ако са в рамката на дипломното изложение, ще разкъса текста.

- 3.7. В срок **не по-късно от 21 дни** преди обявената дата за защита дипломантът представя на научния ръководител работен вариант на дипломната си работа. Научният ръководител дава указания за доработване (при необходимост).
- 3.8. Дипломантът предава окончателния вариант на дипломната работа на научния си ръководител **не по-късно от 14 дни** преди обявената дата за защита.
- 3.9. Непосредствено след титулната страница на работата дипломантът поставя собственоръчно подписана от него **декларация за липса на плагиатство** (по образец).
- 3.10. В случай че научният ръководител одобри окончателния вариант, той се подписва на титулната страница на труда, след което дипломантът я предава в катедрата.
- 3.11. В случай че дипломантът няма готовност за явяване на защита на дипломната си работа на датата от редовната сесия, той не подава ново заявление в катедрата, като продължава да разработва същата тема с вече определения му научен ръководител.

IV. ПРЕДВАНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ТЕЗА

- 4.1. Магистърската теза се счита за завършена и готова за предаване след одобрение от научния ръководител, който удостоверява това с подпис на титулната страница.
- 4.2. Готовата магистърска теза (отпечатана в един екземпляр, подвързана, подписана от дипломанта и научния ръководител), трябва да бъде предадена в катедра „Национална и регионална сигурност“ - УНСС, Корпус „И“ (Стар Нов корпус), етаж 5, кабинет 5027, **в срок, предварително оповестен на сайта на катедрата.**
- 4.3. Дипломантите трябва да представят готовите магистърски тези и в електронен вариант, като ги изпращат на **предварително оповестен линк**.
- 4.4. Всеки дипломант трябва да подготви и презентация на PowerPoint или друг програмен продукт и да я изпрати на **предварително оповестен линк** в срок, посочен на сайта на катедрата, който не може **да бъде по-късно от 2 дни преди датата за защита.**
- 4.5. **Не по-късно от 7 дни преди дата за защитата** студентите, които са допуснати до защита представят в отдел „Студенти-Магистър“:
- копие от титулната страница на дипломната работа, подписана от научния им ръководител;
  - два броя снимки (паспортен формат);
  - картонче с печат от Университетската библиотека, удостоверяващо, че са върнали всички заети от тях книги;
  - студентите, които не са завършили ОКС „бакалавър“ в УНСС, трябва да представят копие от дипломите си за завършено средно образование и бакалавър.
- 4.6. **Не се допускат за рецензиране и до защита магистърски тези, когато:**
- не са спазени формалните и съдържателните изисквания за тяхното разработване;
  - се установят различни форми на плагиатство или се установи, че те са купени и/или защитени пред други изпитни комисии в УНСС или друг университет в страната или чужбина, за което авторът носи съответната отговорност;
  - дипломантът не е съгласувал съдържанието с научния ръководител, определен от катедрата и не се консултирал с него в процеса на разработване на труда.

V. РЕЦЕНЗИРАНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ТЕЗА

- 5.1. Рецензентите изготвят рецензия по образец, разработен и приет в катедрата.
- 5.2. Рецензентите представят рецензиите си в катедрата и ги изпращат на електронната поща на дипломантите **не по-късно от 2 дни преди датата**, която е определена за защита.

VI. ЗАЩИТА НА МАГИСТЪРСКАТА ТЕЗА

- 7.1 Защитата на магистърските тези е публична и се провежда присъствено в сградата на УНСС, освен ако със заповед на ректора на УНСС не е предвидено друго.
- 7.2 В защитата вземат участие всички научни ръководители на дипломанти, рецензентите, щатните и хоноруваните преподаватели към катедрата, редовните докторанти.
- 7.3 Защитата на една магистърска теза протича в следната последователност:
- Председателят на Държавната изпитна комисия открива защитата, като запознава дипломантите с реда, в който ще протече защитата.

- Всеки дипломант представя своята магистърска теза в рамките на 8-10 минути, като запознава членовете на Държавната изпитна комисия с: *актуалността на темата, обекта, предмета и проблема на изследване, изследователската теза, изследователските цел и задачи, методите на изследване, ограниченията и акцентира върху постигнатите резултати.*
- При представянето на своята магистърска теза дипломантите използват предварително изготвената от тях презентация.
- След представянето на дипломанта рецензентът или друг член на Държавната изпитна комисия прочита рецензията.
- След представяне на рецензията членовете на Държавната изпитна комисия имат право да отправят въпроси към дипломанта или да направят кратки коментари..
- Дипломантът отговаря на конкретните бележки и въпроси на рецензента, както и на отправените допълнителни въпроси към него. С това защитата му приключва.

7.4 Резултатите от защитата се изнасят от председателя или член на Държавната изпитна комисия.

7.5 Студентите могат да се запознаят с мотивите на Държавната изпитна комисия за поставената им оценка веднага след защитата. Оценката **не** може да бъде променяна.